

مجله موسیقی

شماره سوم

خرداد ماه ۱۳۲۰

سال سوم

بردازننده: م. هشرودی

از مجله‌ی منسترل

• ساز گِرَمون

تاریخ‌بما میگوید که ساختن شش‌تار بسیار دیرین بوده لیکن در زمان پادشاهی شارل نهم یعنی در میانه‌ی سده‌ی شانزدهم از زادن مسیح پدیدار شده است و شکاف‌هایش در آغاز کار دیگر گونه بوده و از روی یک سند تاریخی چنین بدست می‌آید که «در ۱۲۷ اکتبر سال ۱۵۷۲ فرنگی مبلغ پنجاه لیره‌ی تورنوا - درست سیصد فرانک به نیکولادولینه نوازنده‌ی قره‌نی نزد فلان خواجه^۲ پرداخته شده تا وی بتواند یک ویولون گرمون برای کار نوازندگی در نزد خواجه‌ی نامبرده خریداری کند» سپس در شهر میرکور فرانسه و در شهرهای ونیز و برسیا و گرمون ایتالیا

(۱) Luthier de Crémone (۲) خواجه Seigneur

ساختن ابزار نوین را دست بکار گشتند و رفته رفته آوازه‌ی ویولون در همه اقطار جهان پیچید. در ابتدا تناسب آنرا کوچک و ظریف گرفتند چنانکه صدایش بزحمت شنیده میشد.

ازین تاریخ سازگری شهر کرمون در اروپا شهرت میگیرد شهر کرمون به رودخانه یو و شهر میلان نزدیک است در آن وقت شادمانیهای هنر در همه جای کرمون هویدا گردیده آهنگهای بسیار در امواج يك آسمان خوشایند و خرم و روشن می غلتیدند آهانی، گوارنری، مالپیکی و هنروران دیگر در نرمی و زیبایی کار خود با یکدیگر همچشمی میورزیدند از هنرمندان پیشهور کسی نبود که از ایشان پیروی نکند بخشهای چند در کرمون بيك کارخانه سازگری میمانست یعنی پرستشگاههایی که در آنجا خداوند موسیقی پرستیده میشد شادمانی و خوشی در هر چهار سو پدیدار بود هنگام کار باهنگ ابزارهای تازه میرقصیدند و میسرانییدند و می خندیدند.

خانواده‌ی استرا دیوار یوس از خانواده‌های کهنسال کرمون بشمار میرود پیش از تاریخ زادن سازگر بزرگ روزگار در آن سرزمین پر آشوب بوده چنانکه در مدت چندین سال مردم گرفتار بدبختیهای فراوان بوده اند قحطسالی ۱۶۲۸ و طاعون ۱۶۳۰ مردم را از آنجا گریزانیده و سبب گم شدن اسناد بشمار شده است.

استرا دیوار یوس در سال ۱۶۴۴ زاده شد. درین تاریخ شهر کرمون در امواج شادمانی و خرمی غوطه میزد لاجرم آنتونیوی جوان در میان پیشهوران نامدار هنر و موسیقی بالیدن گرفت.

گذران کودکی نخستین وی چندان شناخته نیست جز اینکه پدر و مادرش فن سازگری را برایش برگزیده اورادین راه جلو راندند شایستگی هنری ایشان هر چه باشد برای همین يك کار در خور ستایشند.

آنتونیو در چهارده سالگی نزد نامدارترین سازگران زمان بشا کردی رفت براستی هم نیکولا آهانی در شهر کرمون واپسین بازمانده بود از بيك خانواده‌ی

سازگران برگزیده.

زمان شاگردی وی تا دو سال بر گذار شد و در حدود سال ۱۶۶۰ خود
بفروش ابزار پرداخت در گذران سده‌ی اخیر يك تن انگلیسی از مشتاقان استرادیوار یوس
بنام . هیل نخستین ویولون را از کارهای سازگر زبردست پیدا کرد تاریخ این ویولون
سال ۱۶۶۶ میباشد که از آن پس نیز بدست سازگران بزرگ لیون افتاده و نگهداری
شده است .

سال دیگر استرادیوار یوس با فرانسسکا فرابوشی زناشوئی کرد و از اودارای
شش فرزند گردید و «در کازا دل پسکاتور» تا سال ۱۶۸۰ بسر برد و خانه‌ای خرید
بنام (پیازا روما) بیهای بیست و يك هزار فرانک . و ازین هنگام زندگانش راه افتاد
بگفتار دیگر کار کردن آغازید

پولدرو Polledro نخستین نوازنده‌ی ویولون و استاد پرستشگاه شاهانه در
شهر تورن Turin میگوید که استاد وی پاگانینی درباره استرادیوار یوس چنین گفته
« بالائی بلند و تنی لاغر ، در زمستان شبکلاهی پشمین و در تابستان شبکلاهی از پنبه
بسر و چون بکار میپرداخت پیشدامنی از پوست سفید بپیر داشت »

از ۱۵۶۶ تا ۱۸۸۵ استرادیوار یوس هر چند خود سازگر زبردستی شده
بود لیکن تا میتوانست به پیروی از کارهای استاد خویش اکتفا مینمود با این وصف
شخصیت وی در برخی از جزئیات کار آشکار میشود

او به سبب نبودن وسایل چوبهای عادی یعنی چوب افرا و کوکسار بکار می
برد و البته میدانیم که جنس چوب در صدا داری ابزار چه اندازه مهم است

بیشتر ویولونهاش چهار لوئی زرین فروخته میشد این ویولونها باسی و شش
سنتی متر درازی خود آرایش چندانی نداشتند تنها ویولون هلکیه نام ساخته‌ی سال
۱۶۷۹ ازین جمله مستثنی و وضع بیرونیش بسیار پرداخته میباشد. باری کامیابی و
سر بلندی ازین پس کارهای این پیشه ور شکفت آور را در پی فرارسیده و از سال
۱۶۸۲ ژاک دوم پادشاه انگلیس ساختن يك پنچ تار کامل را باو سفارش میکند
سالهای ۱۶۸۶ و ۱۶۹۰ سالهای میانروند که سازگر کرمون با کرامی

داشتن آموزشهای استاد آزادی و ابتکار هم دست مییازد درین زمان با چوبهای بهتر و کلفتتر و زیننده تری کار میسازد لاجرم کسبیدها پر نکارتر و خمها آهنکدار تر میگردند در سال ۱۶۸۸ شارل دوم پادشاه اسپانی از پادشاه انگلیس پیروی کرده و دو سال از آن پس کوم سوم گراندوک توسکان در همین راه گامزن میشود

آتونیو در سال ۱۶۹۳ ابزاری دراز تر میسازد که بنام لونگه Longuet نهمه کس شهرت مییابد میتوان گفت استرادیوار یوس از همین زمان دیگر تو انگر بشمار میرود چه در واقع هم در شهر گرمون قارون را بتوانگری نمی ستایند و باو مثل نمیزنند بلکه میگویند «چون استرادیوار یوس باید توانگر شد»

در ماه مه ۱۶۹۸ همسرش فرانسسکا در گذشت و چون چهار ماه از مرگ وی سپری گشت سینورا زامبللی را بزنی گرفت و از او پنج فرزند آورد که چهار تن پسر و یک دختر باشند

دنباله دارد

